

„KERESIK AZT A HELYET, AHOL KÖTÖDhetnek VALAKIHEZ”

MOZGÁSKORLÁTOZOTTAK KÖZÖSSÉGE

Interjúalany:

N. Ferencné (62 éves), Szentés

Mondana pár szót a gyermekkoráról, családi hátteréről?

N. Ferencnének hívnak. Hódmezővásárhelyen születtem 1947. január 28-án. tanyavilágban nőttem fel. Az édesanyám háztartásbeli volt, az édesapám pedig állami gazdasági dolgozó. Tanyán éltünk Hódmezővásárhelytől 11 km-re.

1957-ben paralízises lettem, és a betegségből maradtak vissza olyan nyomok a testemen, amelyek végigkísérik az életemet. A mozgáskorlátozottságot ekkor ismertem meg. Megéltem azt, hogy boldog voltam 10 éves koromig, aztán pedig tudomásul kellett vennem, hogy mit jelent az, hogy nem tudok futni, nem tudok ugrani, nem tudok kötelet mászni. Viszont megtanultam azt, hogyan lehet élni ezzel a betegséggel, hogyan lehet elfogadtatni magamat. Ezt először magamnak kellett feldolgoznom. Ez a középiskolás éveimre esett. Az általános iskolában semmilyen probléma nem ért, viszont a középiskolás éveim alatt már voltak bonyodalmak.

Gyermekkorában, fiatalkorában tagja volt közösségeknek?

Igen. Hiszen akkoriban nagyon nagy szokás volt még úttörőnek lenni. Először kisdobosok, majd úttörők voltunk. Ez akkor senki előtt nem volt titok, viszont a vallást akkor még tiltották. Tudtam, hogy van az ismeretségi körömben olyan, aki vallásos, de én soha nem bántottam, elfogadtam. A másképp gondolkozót ugyanúgy kell tisztelnünk, becsülnünk és szeretnünk. Ezt nagyon korán megtanultam.

Miért szűnt meg ez a kapcsolat?

Soha nem hagytam abba. A gyerekkorom után KISZ-es lettem. Borzasztó boldog, vidám évek voltak. Akkor még lehetőség volt táborozni, kirándulni, csapatokat vinni szerte az országba. Egy nyitott közösségben éltünk. A középiskolai éveim után egy tsz-be kerültem, ahol nagyon színes és mozgalmas életet éltünk.

Jelenleg melyik a legmeghatározóbb közösség az ön számára?

Amikor megalakult a Mozgáskorlátozottak Csongrád Megyei Egyesülete, én a legelső tagok között voltam, az alapítók között. Büszke vagyok arra, hogy az egészen nagyok között voltam. Tudni kell erről a közösségről, hogy tulajdonképpen nem 27 éve alakult, hanem visszanyúlik jó néhány évvel korábbra. A II. világháborúban megsérültek, az úgynevezett „hadirokkantak” alkották ennek a mozgáskorlátozott csoportnak az alapját.

Ők próbáltak egy olyan közösséget kialakítani, mint a nagy múlttal rendelkező Siketek és Nagyothallók, vagy a Vakok Szövetsége. Ez nem ment olyan könnyen, mert féltek, hogy ezek az emberek nemcsak érdekképviselők lesznek – nemcsak azt fogják képviselni, hogy hogyan lehet mozgáskorlátozottként élni –, hanem féltek még attól is – nem olyan túl régen volt a háború, meg volt ugye 1956 –, nehogy valami is kipattanjon. Próbálták akadályozni a közösség létrejöttét, de azért mégis jöttek létre csoportok.

A nagyon nagy múlttal rendelkező M-nét, C-nét, S-nét említeném – akkori szociálpolitikai dolgozókat –, ők kezdték ezt a mozgalmat Vásárhelyen kialakítani. Én, aki KISZ-esként dolgoztam abban a tsz-ben – többen voltunk mozgáskorlátozottak –, abból volt, aki belépett, volt, aki nem ebbe a közösségbe. Én úgy gondoltam, hogy azzal csak segíteni tudok, ha tagja leszek ennek a csapatnak.

Tehát ez a közösség formálisan 27 évvel ezelőtt alakult?

Igen, 27 évvel ezelőtt.

Most hány tagja van a közösségnek?

Most már azt kell mondanom, hogy Magyarországon elterjedt, a megyében 25 egyesület létezik. Kiterjedt Csongrád megyére, hiszen Szeged, Vásárhely után csatlakozott a szentesi csoport is, amelynek tagja vagyok. A szentesi csoport 40 taggal indult. Akit megemlítenék: M. János, F. Jánosné meg F. Béláné. Ők alkották ennek a csapatnak a magját.

Hány fős most a szentesi csoport?

A szentesi csoport pontosan 234 fővel rendelkezik.

Milyen az aktív tagok aránya?

Ennek a csapatnak az átlagéletkora 60 és 70 év közé tehető. Akik már 70 fele vannak, azoknak többsége az otthonához kötött, hiszen ma a kor legnagyobb betegségeitől, az izületességtől, a csonttrikulástól szenvednek sokan.. Olyan 40-50 fő az, aki teljesen aktív, akik részt vesznek rendezvényeinken.

Milyen gyakran szoktak összejöveleket szervezni?

Az egyesületnek van egy öttagú vezetősége. Mi állandó kapcsolatot tartunk egymással. Én mint segítő dolgozom, és szoros kapcsolatot tartok a titkárral, illetve a kulturális programokat szervezőkkel. Minden hónapban háromszor jövünk össze, az első, a második és a negyedik szerdán a Móricz Zsigmond Művelődési Ház sakktermében.

Milyen a tagok részvételi aránya ezeken az összejöveleken?

Ez attól függ, hogy milyen programokat szervezünk. Ha olyan van, hogy „zsúr”, vagy karácsonyi összejövetel, vagy egy évzáró, akkor nagyon jó a megjelenés. Ha olyan program van, ami nem érdekli őket, akkor kevésbé. Egy nőnapon 60-70 fő, de egy beszámolón 160-170 fő, esetleg akár 190 fő is részt vesz.

Ki az a két ember, akivel a legszorosabb a kapcsolata az egyesületben?

Az egyik a titkár, a másik aki a kulturális tevékenységet csinálja. A titkárt L. Józsefnének hívják, aki a kulturális tevékenységet csinálja, őt B. Sándornak hívják. Illerve volt még egy fő, aki sajnos betegsége miatt lemondott; N. Zsolt.

Miért éppen ők állnak önhöz a legközelebb?

Mert a munkájuk is olyan, hogy az én munkámhoz kapcsolódik. Mi egymás nélkül nem létezhetünk.

Itt a közösségben ismerkedtek meg egymással?

Részben igen.

Szoktak-e ezen kívül is találkozni, társadalmi ügyekről, helyi, városi dolgokról beszélgetni?

Igen, természetesen előfordul.

Mennyi időt tölt hetente közösségi munkával?

Napi négy órában csinálom, mivel fizetett alkalmazott vagyok.

Le kell mondania valamiről közösségi tevékenysége miatt?

Én nem mondok le semmiről, hiszen én ezt nagyon szeretem csinálni. Ezt csináltam korábban is, csak nem ilyen formában, meg nem ilyen intenzitással. Ez az egész dolog úgy kezdődött, hogy először én csak a tagja voltam a csapatnak, hiszen Vásárhelyről települtem Szentésre. 16 évvel ezelőtt kerültem Szentésre. Vásárhelyen is aktív életet éltem, ebben a közösségben is, és másokban is dolgoztam.

A mozgáskorlátozottak közösségén kívül tagja más közösségeknek is?

Korábban igen. Voltam másoknak is. Nem titkolom, én MSZP-tag vagyok. Előtte is az voltam, csak akkor nem ez volt a neve. Abban a közösségben nagyon kell tudni alkalmazkodni, tudni kell az emberek nyelvén beszélni, megtanulja az ember a közösségi munkát, megtanulja mások megbecsülését. Lehet, hogy ez nem minden embernél van így, akik abban a közösségben dolgoznak, de én megtanultam tisztelni, becsülni másokat is, mert úgy gondolom, ha az ember jól elvégzi a munkáját, nem az számít, hogy hova tartozik, hanem hogy mit végez el.

A mozgáskorlátozottak közössége a legmeghatározóbb?

Igen, nekem igen.

A politikai közösségnél milyen a részvételi arány?

Itt Szentesen eléggé gyengén él ez a szervezet. Megmondom, hogy miért. Ma az emberek félnek. Vagy féltik a munkahelyüket, vagy féltik a családjukat. Ennek az az oka, hogy sokszínű a politikai közösség, és nem tudni, hogy az az ember, aki ma ide tartozik, holnap nem megy-e máshova. És lehet, hogy pont nem azon az oldalán mutatkozik, mint most.

Akkor a politikai közösség esetében rendezvényekről nem is beszélhetünk?

Én részt veszek rendezvényeken is, úgy a városin, ha kell, sőt voltak országos jellegűek is. Úgy gondolom, hogy ezt a kettőt – mivel én a politikát a Mozgáskorlátozottak Egyesületébe nem viszem bele – nem szabad összemenni. Tisztán, világosan kell tudni, hogy ott, abban a csapatban, a mozgáskorlátozottaknál én az emberek azon érdekeit képviselem, hogy hogyan tudnak a mai világban esetleg munkához jutni, vagy esetenként hogyan jutnak segélyhez, vagy egy-egy segédeszközhöz. Mint közösség hogyan tudunk kulturális eseményt rendezni, ahol jól érzik magukat. A kettőt soha nem mosom össze. Csinálok, vallom a magam elvét, de ezt bele nem viszem. Szerintem minden csoporttár-

sam tudja, hogy én hova tartozom, mert ez nem titok. Régen sem volt titok, ma sem titkolom, akkor sem, amikor a rendszerváltás volt, hiszen én emelt fővel jöttem Vásárhelyről Szentesre.

Őn mindig olyan személyiség volt, aki szeretett közösségben lenni?

Igen, ezt mondták már rám. De nem vagyok sok közösségnek tagja. Nagyon jó viszonyban vagyok például a nagyothallókkal, vagy L. Imre csapatával. Tisztelem, becsülöm és szeretem a gyengénlátókat, de nem vagyok tagja egyik közösségnek sem. Ha kérik, hogy segítek valamiben, szívesen teszem, de én úgy gondolom – mivel ezt a munkát elkötelezetten csinálom –, akkor ezt száz százalékig kell teljesíteni.

Véleménye szerint fontosnak tartják ma azt az emberek, hogy közösséghez tartozzanak?

Sajnos kevesen. Visszahúzódtak, félnek bárhova tartozni, vagy nem érzik jól magukat, nem találják meg a közös hangot.

Őn ezt a mintát a családi környezetéből hozta?

Igen, ezt láttam, ez így öröklődött. A lányom és az unokám is jó közösségi életet élnek. Igaz, az unokám teljesen más alapon, de én azt sem vetem meg, sőt.

Mi motiválja az Egyesülethez csatlakozókat?

Olyan emberek csatlakoznak, akiknek valamilyen oknál fogva szüksége van ránk. Vagy a betegségéből eredően, vagy a magányából, és szeretne valahova tartozni.

A közösségen belül létrejöttek kisebb szerveződések?

Olyan van, hogy jól érzik magukat egymás között, jól elbeszélgetnek, de hogy klikkek alakulnának ki, arról nem tudok, olyanok nincsenek.

Milyen csatornákon kommunikálnak a közösség tagjai a vezetőkkel?

Aki megteheti, annak van internete, van számítógépe, mi ezen a hálón fenn vagyunk, elérhetnek bennünket. Azon kívül van egy lapunk – illetve az országos egyesületnek van egy úgynevezett Humanitas lapja –, ami minden hónapban megjelenik. Van egy megyei kis prospektus, ami egy évben most már csak kétszer megjelenik – ezt a megyei egyesület adja ki –, ahol a huszonöt csoportról van rövid leírás, az elnök asszonyunk ír egy rövid bevezetőt, illetve azt, hogy milyen jogszabályi változások várhatók.

Mekkora a tagok beleszólási lehetősége a döntésekbe?

Öttagú választott vezetőségünk van. Ötévente választunk vezetőséget. Van egy titkár, egy gazdasági felelős, egy személy, aki a kulturális ügyekkel foglalkozik, és van még két vezetőségi tag, akik „mindenesek”. A mi esetünkben L. Józsefné, Margó a titkár. Annak idején, amikor ezt a vezetőséget megválasztottuk, neki volt az ötlete, hogy akkor vállalja el a titkári feladatot, ha én is tagja leszek a vezetőségnek, mert neki nem volt tapasztalata a vezetői munkában. Rólam tudták, hogy régen is csináltam ilyen jellegű tevékenységet, segítettem is ezt az egyesületet, akármilyen rendezvény volt, de akkor még nem voltam vezetőségi tag. Azt mondhatom, hogy a tagok 98 százalékának a bizalmát élvezhetem a mai napig is. Ugyanúgy Margó is, meg a vezetőség többi tagja is, bár ők nem olyan nagy arányban.

A döntések meghozatalában aktívan tehát ez az öt fő vesz részt?

Igen, ez az öt fő. Olyan jellegű dolgoknál, hogy pénzügyi tervet készítünk, leltárt készítünk, kirándulásokra megyünk, előtte ezeket előterjesztjük a tagok elé. Mindenről értesülnek, megszavaztatunk mindent.

A tagok egymással is tartják a kapcsolatot?

Igen, most már megtanulták a kommunikációt.

Telefonon keresztül, vagy összejönnek ilyenkor?

Külön-külön kevesen jönnek össze. De ez is jellemző már, hogy kirándulni is úgy megyünk el, hogy egy-egy kis társaság vagy családok összefognak.

Vannak a közösségen belül, akik esetleg akadályozzák a közös munkát?

Ritkán fordul elő nálunk.

A tagok mennyire tartják sikeresnek ezt a közösséget?

Úgy gondolom, sikeresnek tartják. Ez a közösség 40 fővel indult, és hosszú ideig annyi is maradt, most meg 234. Azt hiszem, ha „pártól” lenne szó, boldog lenne Szentes városa.

Szoktak-e részt venni pályázatokon? Mennyire sikeresek?

A pályázatokat a titkár írja. Neki van joga, jogköre, valamint társadalmi szerződéseket is ő ír. Ha van pénz annál a cégnél, ahova pályázunk, akkor igen. Általában nyerünk.

A tagok életminőségében érezhető-e valamilyen változás, mióta fennáll a közösség?

Ez érdekes dolog. Korábban sokkal jobb volt az életük a mozgáskorlátozottaknak, mert voltak munkahelyek. A munkahelyeken ugyanolyan tagok lehettek. viszont a gyerekeket igyekeztek a szülők jobban eltitkolni, a lakásban tartották. Nem volt Szentesen sem jellemző, hogy a gyerek kimenjen az utcára, vagy olyan iskolába járjon, ahová a többi gyerek. Nagyon ritkán találkoztunk ilyenekkel. Még a mai napig is külön speciális iskolába íratják az úgynevezett sérült gyerekeket.

Mi lehet ennek az oka?

Maga a szegregáció is okozza. Szemléletváltásra volna szükségünk. Ez visszanyúlunk korábbra is. Voltak olyan időszakok, amikor sokkal jobban segítettek. Sokkal job-

ban segítette az állam a mozgáskorlátozottat is, mint ma. Pedig én úgy gondolom, hogy azokat az embereket, akik valamilyen „sérültséggel” rendelkeznek, ugyanúgy lehet foglalkoztatni, mindenkit a megfelelő helyen.

Milyen szervezetekkel tartanak fenn kapcsolatot?

Az itteni polgármesteri hivatal ügynevezett szociálpolitikai osztályával, a Vöröskereszttel, a szociális otthonnal, illetve a szociális ellátó hálózattal állunk együttműködésben.

Mennyire segítőkészek?

Azt mondanám, hogy a legjobb segítők.

A felmerülő problémákat hogyan oldják meg?

A Vöröskereszt esetében, ha van valami gond, összeülünk és megbeszéljük a titkárral. A szociálpolitikai osztály pedig minden évben egy alkalommal tart nálunk előadást, de ha bármi gond van, nyitott az ajtó, és ezen be lehet sétálni, nemcsak nekem, nemcsak a titkárnak, hanem minden olyan embernek, akinek erre szüksége van.

Milyen a közösség társadalmi megítélése?

Itt a városunkban biztos jó. Ez attól függ, hogy milyenek a vezetők.

Ez a közösség betöltheti az összekötő kapocs szerepét az egyén és az állam között?

Igen, mert véleményezési joggal is rendelkezünk. Mivel van országos szövetség – MEOSZ –, a titkárának, dr. H. Lajosnak – tagja a Fogyatékkal Élő Emberek Szövetségének – véleményezési jogköre van a törvényhozásban.

Mi az ön motivációja? Miért végzi végül is ezt a munkát?

Eleinte pusztán időkihasználásból, emberi kapcsolattartásból, másokon való segítségnyújtás céljából csináltam. Ma elmondhatom, hogy a „fizetésért” csinálom. A fizetésért is csinálom. Hiszen tudni kell, hogy a mobiltelefonok nem ingyen működnek, míg vezetékes volt, az sem ingyen működött, ha valahova elmegyek, ruhát is olyat kell felvennem, hogy megjelenni tudjak, kommunikálni is úgy kell, hogy azért a tiszteletet, a megbecsülést mindenkinek megadjam. Ehhez pedig azt kell, hogy tudjak olvasni, informált legyek, meg tudjak jelenni.

Vannak a közösségnek támogatói?

Hát ez a legnehezebb dolog manapság. Régen, a régi elosztó rendszerben ez másképp működött. Ma úgynevezett szponzorok vannak. Ha egy szervezet, aki munkahelyeket tart fenn, eredményes, akkor tud támogatni, ha nincs eredmény, nem tud támogatni. Ez attól is függ, hogy az ottani vezetők hogyan állnak ezekhez a közösségekhez.

Mi a legfontosabb célja az önök közösségének?

Az a legfontosabb célunk, hogy a sérült, mozgásukban korlátozott emberek megtalálják önmagukat, és ne úgy érezzék, hogy hátrányára vannak a társadalomnak.

Toborozni kell a tagokat vagy maguktól rátalálnak a közösségre?

Nem toborozzuk őket. Ez – hogy mondjam – szájról szájra megy. Elmondják, hogy figyelj ide, én tag vagyok ott, ezt meg ezt csináljuk, ilyen lehetőségek vannak, elmondja, hogy én ezt kaptam, azt kaptam, elmondják, hogy segítettek, elmondják, hogy hova menjek, mit hogyan intézzek el, és ez így szép lassan szájról szájra terjed.

Mennyire látja sikeresnek a célok megvalósítását?

Ha pénzügyileg is több támogatást kapnának ezek az emberek, akkor sikeresebbek lehetnének, sőt az emberek maguk is sikeresebbek lehetnének, viszont ahhoz egy megfelelő, országosan is jó gazdasági háttér kellene.

Tebát a sikerhez fel kell használni gazdasági, kapcsolati tőkét?

Igen, mindenképp. Időközönként sikerül is, de vannak olyan esetek, amikor nem megy.

Jár ez konfliktussal?

Nem, nem jár. Ha valaki nem akar minket támogatni, nem erőltetjük. Ugye azt mondjuk, hogy szponzorálnak. Van, aki egyénileg szponzorál, van ahol cég szponzorál. Ha cég szponzorál, akkor bizonyos részét leírhatja az adóból. Ha egyéni és azt mondja, hogy adtam 5000 Ft-ot, és ebből nem kérek vissza semmit, rendben van.

Kik vannak többségben a támogatók között?

Pillanatnyilag olyan feles arányban vannak.

Közösségi ember lévén részt szokott venni a helyi döntésekben is?

Vannak események és vannak dolgok, amelyekben igen. Amikor az egyesületnek vezetői tagja lettem, arra az időszakra esett az, hogy alakultak a civil fórumok, és engem bíztak meg azzal, hogy civilként képviseljem a városban a mozgáskorlátozottakat. Az egy csodálatos dolog volt, mert mint úgynevezett civil olyan emberekkel, illetve szervezetekkel kerülhettem kapcsolatba – pláne itt Szentesen – tágabb értelemben is, hogy nem is gondoltam. Ez nekünk csak hasznunkra vált. A civilség. A városban is több szervezetnek a munkájában részt vehettem, vagy elmehettem egy előadássorozatra, vagy szabadidős hétvégére, ahol nemcsak magyarok, hanem külföldiek is részt vettek. Ezt borzasztó jó do-

lognak tartom, hiszen szerezhetek kapcsolatot, építhetem a hálózatomat, megtudhatom, hogyan például Romániában, Csehországban hogyan élnek az ilyen emberek.

Van a mozgáskorlátozottak közösségének olyan tagja, akinek nincs semmi baja? Lehet tag?

Nem, a mozgáskorlátozottak egyesületének olyan tagja nem lehet elvileg, akinek nincs baja.

Ezt ki bírálja el? Hogy lehet ide bekerülni?

Ki kell tölteni egy tagfelvételi nyilatkozatot arról, hogy neki milyen mozgáskorlátozottsága van. Nekünk van egy kódos füzetünk, amelyben megnézzük, hogy ki melyik kategóriába tartozik. Vannak olyanok, akik teljesen önálló életvitelre alkalmasak, vannak, akik mozgásukban teljesen korlátozottak.

Az egyesületi tevékenységen kívül is segítik a tagokat?

Itt a városban nagyon jó szociális ellátóhálózat dolgozik. Én mint segítőszolgálatos dolgozom. Olyat megcsinálok, hogy segítek egy kérelmet írni, diktálom, ha kell tízszer is, ha kell, ötvénszer is megmutatom, hogy kell kitölteni. Postára elmegyek, esetleg feladom a levelet, de azt is megmondom, hogy milyen szervhez vagy hova kell fordulni, leírom, telefonba bemondom, tehát minden ilyen jellegűt megcsinálok. De fizikai segítséget nem nyújtok.

Ön tud esetleg közvetítő szerepet vállalni egy tag és egy szociális munkás között?

Persze. Ez úgy működik, hogy én ismerem a támogató szolgálatot, illetve az úgynevezett NOSZA hálózatát, meg ismerem az itteni gondozási központ vezetőjét, P-né H. Ágit, sőt ismertem a korábbi vezetőnőt is. Mindkettővel jó a kapcsolatom. Ugyanúgy a támogató szolgálattal, sőt egy napközi otthon vezetőjével is. Ha van olyan egyén, akiről tudjuk, hogy szüksége van az ellátó hálózatra, egymás felé jelezzük.

Ismeri személyesen a helyi, hatalmi döntéshozókat?

Helyi szinten az önkormányzatnak van szociális bizottsága, ők vehetnek részt. Vagy a szociális intézmények vezetői.

Mit javasolna, hogyan lehetne a körülményeken javítani?

Először is az anyagi hátteret kellene megteremteni. Meg munkahelyeket teremteni. Főleg munkahelyeket.

Ha vannak javaslatai, el tudja mondani valakinek?

El tudom mondani, csak az a baj, hogy ebben nagyon nehezen lépnek.

A pénz miatt?

A pénz miatt, meg itt az Alföldön – de elég sok helyen jártam már az idén, akár Észak-Magyarországon, akár a Dunántúlon – nincsenek munkahelyek, és ez fő ok. A falvakban megszűntek a munkahelyek, a városokban kit küldtek el először? A bejáró dolgozókat. Kit küldtek el először? Akinek valamilyen egészségügyi vagy családi problémája volt. Tehát sok munkanélküli lett.

Tudja-e, hogy városi szinten mire mennyit fordítanak a vezetők?

Ezt nem tudom, – őszintén – ilyen mélységében nem szoktam ezzel foglalkozni.

Városi szinten ön szerint mi lenne itt a legfontosabb, legsürgetőbb teendő?

Hogy munkahely legyen. Az iskolákat olyan szintűvé tenni, hogy tudásközpontú legyen, meg az óvodákba ugyanúgy kötelező legyen a gyerekek járni, mint régen volt. Ugyanúgy az iskolába is. Ne legyen csellengő fiatal az utcán. Zöme a rossz társaságot választja, mert az a könnyebb. Szerintem ez kihat majd a felnőttkorára is.

Ön mire fordítana többet?

Elsősorban a tudásra, az egészségben a megelőzésre, és munkahelyekre. Kevesebbet? Nem adnék annyi szociális segílyt. Mert ez nemhogy előnyt jelent, hanem hátrányt. Sajnos látom, hogy akik segélyekből élnek, nagyon sokan az italboltba hordják. Annak a pénznek nincsen becsülete, mert nem a munkájával és a tudásával szerezte meg az ember, hanem könnyen.

Ha fontosnak tartaná annak célját, részt venne-e valamilyen rendezvényen, megmozdulásán, tüntetésen közösségével?

Vettünk már ilyeneken részt, sőt aláírásgyűjtésen is. Olyan célból, hogy voltak olyan dolgok, amelyek hátrányosan érintették volna közösségünket, és ezért gyűjtöttünk aláírásokat. Például a szentesi kórház megmentéséért is gyűjtöttünk aláírásokat, és mi mint közösség vettünk részt.

Ilyenkor a tagok is aktivizálják magukat?

Aki jónak látja, aláírja. Aki nem ért vele egyet, az nem, mi senkit nem kényszerítünk. Mindenkinek a szabad akarata érvényesül.

Végezetül azt szeretném kérdezni, hogy mit kapott ön ettől a közösségtől?

Ettől a közösségtől én új életet kaptam. Elhunyt hat évvel ezelőtt a férjem, a padló alatt voltam. Ha nincs a családom, és nincs a közösség, akkor lehet, hogy én is nagyon sérült ember lennék.

Végh Márta